

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v sredo in soboto ob 11. uri predpoldne ter stane z izrednim prilagam ali v Gorici na dom pošiljana:

Vsa leta 13 K 20 h. ali gld. 6 60
pol leta 6 . 60 . . . 3 30
četrt leta 3 . 40 . . . 1 70
Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7. v Gorici v »Goriški Tiskarni« A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez depozitane naročnine se ne odziva.

Oglaš in poslanice se računajo po petih vrstah: če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje drke po prostora. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

S O Č A

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič

Uredništvo

Izhaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7. v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglašje je plačati loco Gorice. Dopolni naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

„PRIMOREK“

Izhaja neodvisno od »Soča« vsak petek in stane vsa leta 3 K 20 h ali gld. 1-60.

»Soča« in »Primorek« se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolski ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu dola Cavoura.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Körber potuje v Galicijo.

Vojna na Daljnem Vstoku je obrnila naše vseobčo pozornost v toliki meri, da skoraj pozabimo za hip, da imamo na naši ministrskega predsednika, ki sedi za mizo ter premišljuje, kako bi vendar pravil naslobo zbornice poslancev v tak tiri, da bi slo naprej tako, kakor velevajo nemške zahteve ter bi bili vsi slovanski nezadovoljnosti potisnjeni v stran.

Trd Port-Artur je to vprašanje, in zaman se trudi Körber ugnati isto. Poskusil je že marsikaj, pa vse se mu je se izjavilo; sedaj je segel po novem poskusu. Körber odpotuje v Galicijo. Uradno se zatrjuje, da ima njegovo potovanje le ta namen, da spozna deželo ter se pouči o razmerah in potrebah na licu mesta sam, ali vsa javnost svoji vendarle pod tem utisom, da ima njegovo potovanje velik političen pomen in namen. — Kar najprej povemo, da Port Artur v Aziji utegne končno pasti, tisti Port-Artur, katerega hoče on podreti, pa ostane!

Mogoče, da res pridobi Poljake za se, da bi šli na Körberjeve limanice ter bi bili pripravljeni, postavljati se proti drugim Slovanom v zbornici skupno z Nemci, ali če tudi bi se to zgodilo, bi ostalo bržčas le pri poskusih, kajti se je druge moči, ki stre tudi vse take zveze ali jim vsaj onemogoči delovanje.

Češka obstrukcija res da ni dosegla uspehov, ker vlada rajše pusti, da razpada parlamentarizem nego da bi ugodila njihovim opravičenim zahtevam ter izvedla ravnopravnost, zajamčeno v temeljnih državnih zakonih vsem narodom, in ji je več mar za to, če kriči par tisočev pocestnih Nemcev o namišljenih krivicah, kakor pa če misli Slovanov trpiti pod resnično krivico, s katero se jih vlada.

Körber se je bil postavil, kakor znano, na stališče, da Slovanom ne da ničesar brez privoljenja Nemcev. V zadnjem času pa se je vendar nekaj zgodilo proti volji Nemcev, namreč na učiteljskih v Opavi in Tešinu so se uvedle slovanske paralele, in

Nemci niso dali v to privoljenja! Krik je nastal med Pangermani radi tega, tudi demonstracije so se vršile, deputacija je prišla h Körberju protestirati ter ga prositi odpmoči, ali jo je hladno odslovil — paralele pridejo kljub vsemu kritikanju Pangermanov. Paralele pa je vstvarila v istini le skrajna, nujna potreba ter so le nekaj, kar bi moralo že zdavnaj biti, oziroma bi moralo biti več. O kaki naklonjenosti do Slovanov ni nikakega govora. Toda iz tega dejstva hočejo sklepati, da češka obstrukcija nima odslej pravega pomena več, ker da je bil njen glavni namen, zdrobiti nemški veto prvi vladi, kar pa da se je zgodilo sedaj z ustanovitvijo slovanskih paralel v Opavi in Tešinu. Radi tega računa Körber s toliko večjo gotovostjo na to, da pridobi Poljake proti obstrukciji, zlasti se, če ugotovi kakim njihovim posebnim željam glede Galicije.

Vse to pa je le maneuver. Körber je Körber, ki ne izpolni nikdar opravičenih slovanskih zahtev, vsled česar pa tudi nikdar ne doseže, da bi zbornica pod njim prišla kedaj do rednega delovanja. Ako je z ustanovitvijo paralel v Opavi in Tešinu res zdrobljen nemški veto pri vladi, potem bi se bil obrnil dr. Körber do Čehov ter jim rekel: udal sem se pravici, nehajte obstruirati, začnimo redno delo v zbornici. . . . Seveda bi moral storiti kaj takega le izreden parlamentarec, da bi se zajedno ubranil nemške obstrukcije. Ali tak mož ni Körber! Nemcev ne zapusti, pač pa išče opore, da bi jim se pomagal. Poljake hoče pridobiti za se, in njim kaže, češ, kako malo vredna je trditve, da vlač ne stori ničesar za Slované, ako ne privoliijo Nemci; glejte v Opavo in Tešinu. Čehi so revolucionarji, katere treba pustiti docela na cedilu.

Körber je dobro nastavlil svoje limanice, na katere pa se končno vjame le sam; kajti prišli smo tako daleč, da se ne odneha več od boja za enakopravnost, in dokler te ni, ne bo miru v Avstriji, ne bo rednega parlamenta. Körber naj le hodi okoli, vsa pota in vabljenja mu ne prinesejo zateženih uspehov, in bližnje zasedanje državnega zbora bo tako brezplodno, kakor zadnje. Kriv na tem je Körber, kriva je vlada, ker noče

poznati enakoveljavnih narodov. Slovanski tlačeni narodi pa se ne bode dali več tako tlačiti, kakor poprej. Körber se morda vrne poln upov iz Galicije, ali najpomni, da prav vsled tega utegnejo vstopiti Čehi se bolj ogorčeni v zbornico ter da se ista otvori v se bolj grozečem znamenju obstrukcije, kakor zadnje čase! Poljski klub je res važen faktor v parlamentu, in brez njega je težko vladati, ali Čehi tudi nekaj veljajo, in kdor hoče to veljavo manjšati, zadene ob nepomirljiv odpor.

Körber naj pride na dan s pravico in enakopravnostjo, s politiko po ovinkih, naperjeno proti tistim, ki kličejo po pravici in enakopravnosti, ne opravi nič. O tem bo imel priliko prepričati se bržčas zopet v bližnji jeseni.

Ricmanjsko vprašanje.

(Dalje.)

Novi kaplan Krancič je prišel v Ricmanje dne 10. febr. 1903. V vas je bilo prišlo ob enem nekaj orožnikov, mnogo pa jih je ostalo zunaj na polju. Pravili so, da je bil prišel v Boršt tudi okr. glavar. Mislili so, da Ricmanjci s silo zabranijo Kranciču spraviti v farovž pohištvo. Ta novi kaplan je pravil v Vatovljah, kjer je prej služboval, kakor so raznesli ljudje, da on užene Ricmanjce v štirinajstih dneh v kozji rog, da jim izbiije iz glave staroslovensko mašo kakor tudi samostojno župnijo ter da jih brez posebnega truda podredi zopet dolinski župniji. Po svojem prihodu v Ricmanje je videl, da ni nikogar v cerkev. Zategadelj je začel nagovarjati ljudi, naj se udajo, češ, da škof doveli tudi njemu brati mašo v staroslovenskem jeziku, le naučiti se mora se poprej glagolice, o samostojni župniji pa je previdno molčal. Za tem se je zgodilo v Ricmanjih marsikaj, ker smo svoj čas tudi omenjali, ali vse to ni bilo namenjeno v pomiritev Ricmanjcev, marveč v razdraženje. Seveda vsega ni bil kriv Krancič sam, ker je moral delati po višjem nalogu; njemu in orožnikom so bili dani natančni ukazi, kaj in kako se mora delati. Vsako najmanjšo reč so morali ovditi sodnji ali glavarstvu v Kopr. Škof

Nagl je hotel opraviti vse s silo. Te ovadbe so bile take, da so jih končno začeli zavračati celo na glavarstvu in ne sodnji — zato pa jih je moral odslej kaplan Krancič sporočati v Trst na ordinarijat, in take ukaze je sprejemal od tam, da je nekoč, ko je prebral neki tak ukaz, vskliknil proti neki osebi: Kaj mislijo, da bom z revolverji streljal na Ricmanjce? — Ko je hotela sodnja v Kopr. kaznovati par oseb na take ovadbe radi malenkostij, je zastopnik drž. pravdnictva sam odstopil od obtožbe — no, kaznoval jih je pa potem c. kr. okr. glavar s tridnevnim zaporom!

Od cvetne nedelje do 16. junija, ko je odšel kaplan Krancič, je stal pred farovžem v Ricmanjih na straži orožnik po noči in po dnevu, čeprav seveda tega ni bilo treba. V tem času so hodili v Ricmanje večkrat razni odposlanci škofa Nagla, kanoniki in druge osebe, tudi dolinski župnik, iskali so denar, stikali po ključih itd., ali nikdo ni prašal po neumrjocih dušah.

Povodom praznika Sv. R. Tel. je izdal škof na Ricmanjce pastirsko pismo, v katerem jim pravi, da ima skrb za nje ter jih vabi, da naj se udeležijo procesije na Telovo, ker sicer jim mora končno vzeti »postavnega pastirja«, kaplana Kranciča. Da odstrani krivične razmere, pod katerimi trpijo Ricmanjci, ter jim zlajša bremena, o tem škof lepo molči.

Ono pastirsko pismo se glasi tako-le: Vernikom Ricmanj in Loga!

Ze od začetka svojega nadpastirskega delovanja ste v Kristusu preljudi verniki predmet moje posebne skrbi in od zadnjega postnega časa se Vas v vsaki sveti maši živo spominjam in Vas ljubemu Bogu toplo priporočam, da bi vodil nestalna srca in vam milostno podelil odpustjenje in mir.

Danes, na prvi petek meseca Jezusovega Srca, Vas vnovič po očetovski opominjam, da se okoristite blagoslovova Jezusovega Srca in uporabite priliko, katero Vam nudi bližajoči se praznik Presvetega Rešnjega Telesa: da se namreč — kakor Vaši sosedje — združite okoli Zveličarja v Zakramentu in Mu daste čast, katera Mu pristoji. Dovoljujem radi tega, da se držji pri Vas

Islandski ribič.

Pierre Loti.

Roman. Iz francoščine prevel Fran Šturm.

(Konec)

O, ko bi ga mogla videti, kakšen je bil v tem trenutku, — ali pa vsaj ostanke njegove!... Da bi hotela Devica, h kateri je toliko molila, ali pa kaka druga nebeška moč storiti čudež ter jej pokazati njenega Jana — živega, na potu proti domu, — ali pa vsaj njegovo truplo, pokopano pod valovi... Samo da bi bilo že gotovo, samo da bi že vedela!...

Včasih se jej je hipoma zazdelo, da vidi tam daleč na obzorju belo jadro: »Leopoldina« se vrača, naglo se približuje obali! Tedaj se je mehanično zgenila, kakor bi hotela vstati ter pohiteti na obalo, da vidi, če je res...

Zgrudila se je ter zopet obsedela. Ah! kje je bila v tem trenutku »Leopoldina«? Kje je pač mogla biti?... Ma morju, gotovo na morju, v onih strašnih daljavah ob Islandu, zapuščena, razbita, izgubljena...

Slednjič se ni mogla več iznebiti te misli, mučila jo je po noči in čez dan; ostanke razbite ladje plavajo po tihem, rožno-sivem morju; počasi, počasi, brezglasno, tiho kakor v posmeh se zibljejo sredi globokega miru mrtvih voda...

X.

Ob dveh zjutraj. Po noči je pazila na vsak korak, ki se je bližal. Pri najmanjšem šumu, pri najtišjem nenavadnem zvoku

sta jej zatrepetala senci; začela so jo že grozno boleti, ker so bila vedno tako napeta na vsak šum.

Ob dveh zjutraj. — Tudi noč je poslušala, kakor druge noči, s sklenjenimi rokami in odprtimi očmi v temo. Zunaj nad planjavo je bučal veter v zateglih glasovih.

Naenkrat se začujejo moški koraki, naglo se približujejo po poti. Kdo je neki prihajal ob tej uri? Planila je kvišku kakor elektrizirana, srce jej je nehale biti...

Koraki so se ustavili pred kočo, in potem je bilo čuti stopinje po kamnitih stopnicah, ki so vodile do vrat.

On!... O, nebesa, on!... Potrkal je, kdo bi mogel biti, če ne on!... Skočila je s postelje, bosonoga. Čeprav je bila že toliko dni kakor ubita, skočila je vendar hitro kakor mačka poti vratom ter razprostrla roke, da objame svojega Jana. Brez dvoma je prišla »Leopoldina« po noči ter se ustavila v zalivu pred Pors-Evenom — in on, on je hitel k njej. Vse to je šinilo bliskoma skozi njene možgane. In že se stala pri vratih ter si do krvi odrgnila prste na trdem zapahu, ki ga je hotela v naglici odmakniti...

— Ah!... Kakor okamenela je obstala na pragu, glava se jej je sklonila globoko na prsi. Njene lepe blazne sanje so bile pri kraju. Bil je samo Fantec, njen sosed... Ne, o Janu ni bilo ne duha ne sluha. Razumela je to hipoma, in čutila je, kako se je pogreznila iznova v isti globoki prepad, isti črni obup, v katerem je bila še ravnokar.

Ubogi Fantec se je začel opravičevati. Njegova žena je bila bolna, in sedaj mu je zbolel še otrok v zibel; zadušiti ga hoče. Prišel je prosit soseda pomoči, sam pa poteče v Paimpol iskat zdravnika.

Kaj je njej na tem, njej? V lastni bolečini jej je zamrlo sočutje za tujo nesrečo. Zgrudila se je na klop ter gledala strmé predse, kakor mrtva; ni mu odgovorila, ni ga poslušala, ni ga pogledala. Kaj je njej do tega, kar jej pripoveduje ta človek?

Razumel je; uganil je, zakaj mu je tako hitro odprla vrata, in žal mu je bilo, da jej je povzročil bolelost.

Jecljal je nekaj v izgovor:

— Res, vas bi ne bil smel nadlegovati, vas...

— Mene, mu je naglo prekinila besedo, — in zakaj ne mene, Fantec?

Hipoma se jej je vrnila zavest, kajti ni se še hotela kazati ljudem obupano, nikakor ni hotela tega. In potem, tudi njej se je zasmilil Fantec; oblekla se je ter šla za njim. Zbrala je še toliko svoje moči, da je čuvala ob otrokovi zibel.

Ko se je vrnila krog štirih zjutraj domov, je za trenutek zaspala na postelji, ker je bila zelo utrujena.

Toda oni trenutek brezmejne radosti je pustil v njenih možganih sledove; sledove, ki so vplivali na njeno spanje; komaj je nekaj trenutkov dremala, ko se je hipno stresla ter se prebudila. Dvignila se je na pol po koncu, kakor bi se nečesa spominjala... kakor da je zopet začutila svojega Jana tu... Iskala je med zmedenimi mislimi, ki so jej prihajale v trudno glavo, iskala je, kaj bi to bilo...

ravno tako, kakor v sosednjih cerkvah, procesija sv. Rešnjega Telesa, da morete nositi svojega Zveličarja mimo svojih hiš in po svojem polju, da prejmete od Njega prepevaje Mu slavošpeve božji blagoslov. Vstopite potem kakor bratje z vihrajočimi zastavami v svojo cerkev, katere ste se že dolgo ogibali, in začnite vršiti zopet svoje krščanske dolžnosti in omogočite na krščanski način svojemu pastirju, da stanuje med Vami.

Če si ne vzamete k srcu tega očetovskega opomina, Vam bom moral odvzeti Vasega postavnega pastirja in mu nakazati drugi delokrog, kjer ga bodo sprejeli z odprtimi rokami. Ne dovolite, da pride do tega. Bodite močje; otrepite se strahu pred nekaterimi osebami; tukaj se gre za Vašo vero, s kojo se nekateri lahkomišljeno igrarajo.

Pomislite, da te osebe ne ostanejo tu dolgo časa, tudi one so minljive, med tem ko je Vaša duša neumrjoča; če izgubite svojo dušo, Vam nihče več ne more pomagati skozi vso večnost.

Krščanske žene! Pokažite, da gojite ljubezen do Svete Družine, in ne dopustite, da se v Vaših družinah prezira varstvo Svete Družine.

Če se Vaši otroci pri te sedaj na zaničevanje cerkvenih postav, bodo gotovo kmalu prezirali tudi oblast svojih staršev.

Vporabite čas, ki Vam je dan, pogovorite se še s svojim pastirjem o rečeh, koje so potrebne za procesijo Svetega Rešnjega Telesa in skrbite, da si pri tej priliki pridobite zopet mir srca, kojega ste — odkritično rečeno, — žal mnogi izgubili. O Vi vsi dopolnite moje veselje, da ste ene misli, da imate vsi eno ljubezen; enodušni in iste misli, ne trmast, ne castihlepni, temveč spoštujte v ponižnosti eden drugega, (Sv. Pavel Fil. II.)

V ta namen dajem Vam iz vsega srca svoj nadpastirski blagoslov v imenu Očeta in Sina in svetega Duha.

V Trstu, na prvi petek meseca junija 1903.

Francisek Ksaverij, s/r
skof.

(Dalje pride.)

DOPIS I.

Is Ozeljana. — Kakor je že znano, so se vršile volitve za župana že dvakrat pri nas, ali do volitve še ni prišlo. Kaj je temu vzrok, tudi ve javnost. Volitev starešin iz tretje in druge skupine se je vršila mirno; tu se je pokazalo, komu volilci zaupajo. Prva volilna skupina pa je volila sama sebe!

Pred letom je bil sprejet predlog staršine G., naj se razdeli poprava ceste med občinarje, ker dosedaj se je placevalo na davkih za vzdrževanje ceste. Glasovali so starešine, razun par njih, za ta predlog, ali kaj je bilo potem z našo cesto, ve vsakdo, kdor po njej hodi, ker občinarji je niso ho-

teli sprejeti v popravo, ker večina njih je malo ali celo nič ne rabi. Oni, kateri jo največ rabijo, pa hočejo, da bi jim jo reveži delali. Tako je danes taka, kakor gorska drča. Prav bi bilo, da bi prisel g. nadkomisar se enkrat v Ozeljan, da bi se prepričal, kako so uneti ti, ki hočejo po vsej sili zase županaki stolec, za blagor naše občine. Občinarji pa pravijo, da ti vsiljenci županskega stolca niso več za rabo, ker že po 20 do 30 let županijo, ali dosedaj niso še nič napredovali, pač pa nazadovali.

V ostalem pa hočemo za župana domaćina, zavadnega Slovenca, ne pa tujca!

U tej priliki moramo omenjati, da nam manjka osebe, ki bi pozivila naše družabno življenje. Tega pogrešamo, ali upamo, da se obrne počasi tudi v tem pogledu na bolje!

Z Otllee. — V dveh dopisih sem do sedaj — žalibog — moral govoriti o samih temnih straneh naše občine, a tudi tretji ne bo obsegal nič veselega. Govoril bi rad malo o cerkvenih orgljah, kojih pa seveda še ni.

Stvar je ta-le: Prisel je k nam nov župnik in koj vzdignil zastavo, češ, taka velika občina, a niti orgelj nimate. Ljudstvo naše je za take stvari jako dovzetno in vsi so bili za župnikov načrt. Popravili so kor, bilo je lepo število „ofrov“, pretekli so že lepi, dolgi meseci — a o orgljah ni duha ne sluha. No, to sicer se ni najhuje, a sploh ni do sedaj znano, ali bodo kedaj, ali ne bodo, kje je denar in kako je z njim? Kakor sem alisal, dotična nabrana svota menda niti ni bila dovolj visoka za orglje, a ljudstvo sedaj tudi nima več onega navdušenja, in bati se je, da cela stvar zaspi! Sploh je zadnji čas g. župniku vsa stvar o orgljah jako neljuba, in če se le more, se izogne tozadevnim vprašanjem. Jaz sicer nisem že od začetka poseben prijatelj te ideje, no, vendar bi želel, da bi tudi Otllee prišli kmalu do tako zaželjenih orgelj, ker dosedanje petje se nikakor ni doseglo posebne dovršenosti.

V cerkvi dobimo tudi novo spovednico. Stala bo lepe denarce, a ni nikakor potrebna, ker imamo dosedaj 2, kateri seveda „nisti več za rabo“, če tudi bi lahko še služili svojemu namenu, in bi se tisti denar raje porabil za druge bolj potrebne stvari. Omeniti moram še, da je cerkev jako vlažna in toraj taki predmeti toliko bolj trpijo radi vlage, kolikor finejši so izdelani.

Žalibog sem moral tudi danes očitati le temno stran — morda se pa za prihodnje ponudi kaj lepšega, kar bo tudi mene iz vse duše veselilo. Kritika pa mora biti, drugače ne gre, ker sicer si sami mečemo pesek v oči in si domišljujemo razne stvari, katerih nikoli ne dosežemo, ako se ne lotimo druge, praktične poti.

Is Breginja. — Na svojem potovanju čez hribe in doline me je zanesla pot tudi v prijazni Breginj, kjer sem v družabnem življenju in običajih Breginjcev opazil mnogo dobrega, a tudi precej slabega. Ker pa so

pojmi dobro in slabo zelo različni in so v tem oziru po naših rimsko-katoliških deželah merodajna edino le mnenja gg. mašnikov — in sicer za vsak posamezni kraj le domaći mašnik (ker če bi dva mašnika o tem sodila, bi se pojmi že krizali), zato se bom v tem slučaju držal mnenja visoko prečastitega gospoda Vuka, župnika v Breginju.

Pričnimo torej! V Breginj sem dosel na predvečer rojstnega dne Nj. Velikanstva. Tu imajo že od nekdaj navado, da ta cesarski praznik precej slovesno poznujejo. Že na predvečer streljajo s topi, ne pritrkavajo pa več z zvonovi, ker jim sedanji g. župnik tega ne dovoli, kajti cesarski praznik ni cerkven praznik, nadalje prižigajo rakete in umetne ognje, včasih tudi kres itd. Kar se tiče, pritrkavanja moram povdarjati, da se sme s cerkvenimi zvonovi, ki jih je občina kupila, pritrkavati le o cerkvenih praznikih in pa kadar pride v vas škof ali nov kaplan ter za kaplanov god, kar se menda vse šteje k cerkvenim praznikom! Naslednji dan se Breginjci vdeležo maše, po masi pa se zbere vaska inteligenca, da se v veseli in lepi družbi razveseljuje pri kozarcu vina ali piva.

Izmed vsega navedenega je po mnenju avtoritete dobro menda le to, da se vdeležo maše, a posebno slabo pa to, da po masi pijejo in prepevajo, ker to ni spodobno za cesarski praznik. Zaradi tega se je g. župnik zelo razburil in je naslednjo nedeljo na priznici prav mirno, lepo in očetovsko dobrohotno povedal mnogo podučnega o pijančevanju in o pijancih. Pri tej priložnosti prosim g. župnika, naj blagovoli natančno in dolocno povedati, kateri so bili tisti pijanci, da jih bomo poznali.

In kedo ne da prav g. župniku! Praznike je vendar treba praznovati z molitvijo in ne s pijaco! Božič, Velikonoc, cerkvene shode itd. se vse premalo praznuje z molitvijo. Masa in popoldanski blagoslov je premalo — cel dan je treba vporabiti v pobožna premišljevanja. Brezverski naprednjaki pa so drugačega mnenja! Oni pravijo, da se v tem oziru drže zgledov gg. mašnikov. Pravijo, da kadar je v kaki vasi cerkven shod (in tudi ob drugih priložnostih) se zbere mašniki iz vse okolice, opravijo skupno sv. mašo, po masi pa v župnišču „fajn“ jedo, korazno pijejo, morda tudi prepevajo, kartajo in bogve kaj še vse delajo. K popoldanskemu blagoslovu pride baje le domaći mašnik, ostali pa ostanejo za bogato obloženo mizo — saj jim blagoslova ne treba, ta je le za kmete!

Oj, vi brezverski slepci, ki vse to verjame! Kaj vi veste, kaj gospodje v župnišču delajo; morda molijo posebne molitve, katerih drugi ne smejo slišati, ali pa če se tudi veselijo s pijaco in petjem, kajto vam mari! Vi slušajte to, kar vas uči, ne gledajte pa, kako sami živijo. In pa še to: oni se vesele skrivši v zaprtih prostorih — vi, Breginjski naprednjaki, pa ste se veselili zunaj na prostem, da so se mimoidoči dobivali skomine

ter so se jim vzbujala grešna poželjenja po pijaci. To je vse kaj drugega!

Oh, koliko lepše in zaslužnejše za vaše grešne napredne duše bi bilo, da bi se namesto popivanja zbirali po popoldanskem blagoslovu v farovski drvarnici. Tam bi lepo mežnar (mašnik je še od maše in blagoslova utrujen, potreben počitka) razlagal marsikaj podučnega. Na primer, da se ne smete pohujševati nad tem, kadar vidite, da se mašnik in kuharica skupaj vozita na božja pota (saj Bog je rekel: „Ljubite se med seboj“), tudi se ne smete posmehovati temu, če v cerkvi napravijo nove stole, a pred vsemi stoli da postavijo poseben stolček le za jedno osebo in to za najimenitejšo osebo v vasi, in ta je brez dvoma gospodova kuharica itd. Vidite, pri takih podučnih pogovorih bi vam prazni popoldan prav lepo potekel. Če bi pri tem postali lačni, dobili bi opohane ali pa ocvrte kuharicične žoke ali pa na raznju pečene nuncceve škornje; za žejo bi pa smel vsak skozi zamreženo okno povohati v farovsko klet... Oj, potem pa adijo ostarije, in vi krmarji ste vsi fuč!

Vandrovc.

Domache in razne novice.

Poštajem v Boveu je imenovan l. Murschetz, poštni pom. uradnik v Spod. Logatcu.

Ravnateljem državnega gimnazija v Kopru je imenovan Ivan Bisiak, dosedanji tamkajšnji profesor. Bisiak je Gorican.

Pevskemu in glasbenemu društvu v Gorici je daroval g. Andrej Zavavlav iz St. Andreža 2 kroni. Hvala!

V zadnjem letniku prispevkov družbe sv. Cirila in Metoda citamo tu li prispevek ženske podružnice v Gorici v znesku 303 K 40 v. Akad. društvo „Prosveta“ je dalo za prodani narodni kolek 690 K. — Podpirajmo družbo!

Učiteljska konferenca za goriski okraj je prenešana, kakor se nam poroča, na dan 28. septembra t. l.

„Kazipot po Kranjskem“. — Znani „Kazipot po Ljubljani“ se razširi na vsa kranjska mesta in druge večje kraje. — To bo zopet lepa nova prikazen za praktično rabo. — „Soca“ in „Gorenjec“ v Kranju bosta imela to obsežno delo kot brezplačno novoletno prilogo. Drugače bo stal 2 K.

Za sestavo „Kazipota“ so se zavzeli skoro že po vseh krajih rodoljubni možje. Ko bo to število popolno, naznanimo imena.

Mizarska zadruga v Solkanu je izdelala po izvirnih načrtih rojaka g. profesorja dr. Maksa Fabiani-ja na Dunaju opravo za 80 sob v tržaskem „Narodnem Domu“. — Izdelki so zares originalni in krásni. Na ogled so prihodnji teden v skladišču zadruga v Solkanu.

— Ah, ne! Nič! — Nič, samo Fantec.

In zopet se je pogreznila v isti brezmejni prepad. Ne, nič se ni izpremenilo v njenem temnem, brezupnem pričakovanju.

In vendar, ker ga je čutila tako blizu, jej je bilo, kakor da se je izlilo nekaj od njegovega bitja ter plava krog nje. Bilo je to, kar imenujejo Bretonci »znamenje«. In poslušala je še paznejše na korake, ki so se čuli zunaj, čutila je, da morda pride nekdo, ki bo govoril o njem.

In v resnici; ko se je zdanilo, je vstopil Janov oče. Snel je čepico, da so se videli njegovi lepi beli lasje, ki so bili kodrast, kakor sinovi, ter sedel poleg Marjetične postelje.

Tudi njemu je stiskala bojazen srce; kajti Jan je bil njegov prvorojenec, njegov ljubljeneec, njegov ponos. Ali ni še obupaval, ne, on ni še obupaval. Tiho, ljubeznivo je začel tolažiti Marjetico: oni, ki so se poslednji vrnili z Islanda, so vsi govorili o gosti megli, ki je utegnila zadržati ladjo; in potem se je rodila še druga misel v njegovi glavi: morda se je ladja ustavila na daljnjih otokih Feroe, ki leže ob morski poti Islandcev, toda zelo daleč, tako da rabijo pisma dolgo, dolgo, predno pridejo od tam na kopno. Tudi njemu da se je že to pripetilo, pred štiridesetimi leti, in njegova uboga pokojna mati je že dala za mašo, ki se je brala za njegovo dušo... Tako dobra ladja, kakor »Leopoldina«, skoro še nova, in pa taki krepki mornarji, kakoršni so bili na krovu!...

Stara babica Moan je šepala krog njiju ter zmajevala z glavo; obup mlade neveste jej je bil skoro vrnil moč in svežost mislij; vodila je gospodinjstvo ter se od časa do časa zagledala v malo sliko svojega Silvestra, ki je bila že vsa porumenela sredi mrtvaškega venca iz črnih jagod. Ne, odkar jej je ugrabilo

morje zadnjega vnuka, ni nič več verjela na kako vrnitev mornarjev. Molila je k Devici samo še iz strahu, samo s svojimi ubogimi, velimi ustnicami, v srcu pa je čutila samo še srd do nje, nič zaupanja.

Marjetica pa je željno poslušala te tolažilne besede; njene velike, črno obrobene oči so gledale globlo in ljubeče na tega starčka, ki je bil tako podoban njenemu Janu. Že to, da je bil on tu pri njej, se jej je zdelo kakor bi jo varovalo proti smrtni sili, in čutila se je mirnejšo in nekako bliže svojemu drugemu. Njene solze so začele padati tiše, čutila se je malo olajšano, in molila je goreče k Mariji, morski zvezdi.

Morda je bila ladja kaj poškodovana, pa so se ustavili na onih otokih, da jo popravijo; to je bilo res lahko mogoče. Vstala je, pogladila si lase ter se oblekla, kakor da bi utegnil Jan v kratkem vstopiti. Gotovo ni bilo še vse izgubljeno, če njegov oče ni še izgubil vsega upanja. In začela ga je iznova pričakovati.

Res je bila jesen, pozna jesen, noči temne in žalostne. Zgodaj že je postajalo vse črno v stari slamnati koči, črno tudi na okrog po stari bretonski zemlji.

Dnevi sami so bili podobni le še polmraku. Brezkončne megle, ki so se leno vlačile nad zemljo, so potegnile včasih hipoma nebo, če tudi opoldne. Veter je šumel neprestano, bilo je, kakor da buja v daljavi velike orglje, ki igrajo zlobne, obupne melo. Je; včasih pa se je približalo to prav do vrta ter začelo tuliti kakor divje zveri.

Marjetica je bledele bolj in bolj; začela je hoditi upognjeno, kakor da se je je že doteknila starost s svojimi ledenimi perutmi. Pogostokrat je jemala v roke Janove stvari, njegovo lepo poročno obleko; odvijala jo je in zopet zvijala, kakor bi bila umobolna, — zlasti si je dala mnogo opraviti z jopico iz modre volne, v katero so se bile vtisnile oblike njegovega telesa. Kadar jo je položila na lahko na mizo, se je sama od sebe vzbočila, kakor da so tam Janove rame in prsi. In tako jo je slednjič položila čisto samo v predal

omare. Pustila jo je popolnoma pri miru, da bi čim dalje ohranila te oblike.

Vsak večer so se dvigale iz tal hladne megle. Tedaj je gledala skozi okno tja po žalostni planjavi, kjer so začeli vstajati tupatam nad slamnatimi strehami oblaki belega dima: v vse te tihe koče so se bili vrnili možje, kakor ptice selivke, ki pribeže pred mrazom. In pri marsikaterem onih ognjišč so potekali sedaj srečni večeri; kajti po celi deželi Islandcev se začelja z zimo nova pomlad ljubezni...

Krčevito se je oklenila misli, da je morda ostal na onih daljnjih otokih. V srcu jej je ostal še slaboten žarek upanja, in čakala ga je, čakala, čakala...

XI.

Vrnil so ni nikdar več.

V avgustovi noči, sredi besnih valov, tam ob temnem Islandu, tam je praznoval svojo poroko z morjem.

Z morjem, ki ga je bilo nekoč tudi vzredilo. Morje ga je zibalo, tam je vzrastel v krepkega mladčeta, — in potem ga je pogoltnilo, zahtevalo je zase moč njegovih najboljših let. Globoka skrivnost je zakrivala to grozovito poroko. Temni oblaki so hiteli v divjem begu nad glavami, kakor nemirna zagrinjala, ki so bila razpeta, da zakrijejo skrivnost. In nevesta se je oglasila, odprla je vse vire svojega gluščega šumenja, da bi udušila ženinove krike. — On pa se je spomnil Marjetice, svoje žene od mesa in krvi, in bojeval se je kakor gigant proti tej mrtvaški nevesti. Branil se je, a slednjič se jej je moral udati; razprostrl je roke, da jo sprejme in zavpil je kakor ranjena žival. In usta so se mu napolnila z vodo, razprostrl je roke, ki so mu otrpnile v tem trenutku za vselej.

In na tej svatbi so bili vsi, ki jih je bil nekoč povabil. Vsi razun Silvestra, ki je bil odšel v one čarobne vrtove, kjer je že spal smrtno spanje, — daleč, na drugem koncu zemlje...

KONEC.

Odpovedane vojaške vaje. — C. in kr. državno vojno ministerstvo je priobčilo c. kr. korespondenčnemu biro sledeče: Nj. Apost. Velikanstvo je odredilo, da izostanejo večje vojaške vaje na Češkem, da naj se vaje v 1., 2., 3., 8., 9., 10., 11. in 14. zbornem okolišu z 31. avgustom 1904. zaključijo ter čete po odredbi zbornih poveljnikov po najkrajšem potu odposljejo nazaj v svoje garnizije. Dopustniki in rezervisti naj se čim prej odpuste; vaje onih čet, ki se dopolnjujejo iz dežel ogrske krone, se imajo pa izvršiti po programu.

S tem se poroča z Dunaja, da so odpovedani tudi m. nevri v naši deželi od septembra dalje, to je okoli Komna, potem okoli Zagraja, Krmine, Vrhovelj in Gorice.

Da se Mrcina prav spomna, šufte to-le! — S tisto jezuitsko hudobijo, s katero se je spravljal poprej na g. Gabrščka, se spravlja Mrcina sedaj na gosp. Komela v dopisih iz Gorice. V št. 68. piše Mrcina: „Mladi (g. Komel namreč) naj se le spomni, kako je pred polletom izpodrinil od orgljanja v protestantski cerkvi učitelja glasbe g. Höniga, očeta mnogobrojne družine, ter mu od ust odrgal potrebni zaslužek; stari pa tudi še ve, kako je prisel do orgljanja pri „usmiljenih bratih“ po smrti stoinega organista Zei-a, kateri je bil za časa bolezni nekega drugega organista naprosil, da ga je brezplačno supliral.“

Hude obdolžitve se to, ali docela neosnovane, ker zlagane.

Čujte resnico: Stari g. Komel je odstopil pred kakimi 8 leti v evangelijski cerkvi orgljanje g. Höniga, da si ta opomore s to službo, in ga tudi priporočil evangelijskemu župniku. Hönig pa ni opravljal te svoje službe, zlasti v zadnjem času, v zadovoljnost župnikovo, in 15. dec. lani je pristal do tega, da so sklenili presbiteri o dpušiti ga ter ga ne sprejeti več v službo na nikak način. (Podrobneje o tem nečemo pisati, ker nečemo skodovati g. Hönigu; kdor pa želi morebitnih informacij, mu jih drage volje da častili g. evangelijski župnik.) Evang. župnik si je bil pripravil poprej sam cerkveni zbor in naprosil je mladega g. Komela, naj bi bil dirigent. Ta je sprejel. To pa se ni tikalo čisto nič organista. Pozneje, ko so odslavili H., je ponudil g. ev. župnik orgljanje Komelu. Ta se je bral ter prostil celo župnika za Höniga, ali župnik je rekel, da ga ne sprejme na nikak način več. Na to je čez čas sprejel mladi Komel orgljanje, ker drugače bi bil župnik oddal isto pa komu drugemu.

Taka je resnica! Mrcina pa se drzne trditi, da je izpodrinil mladi g. Komel Höniga ter mu od ust utrgal potrebni zaslužek! Kako naj imenujemo to Mrcinovo početje?!

Pripominjamo se, da ko je večkrat manjkal H., ga je nadomeščal stari Komel

večkrat brezplačno. Pred dvema letoma mu je prepustil stari g. Komel orgljanje pri Sv. Antonu, pač le zato, da pomaga njemu in družini; radi tega se je stari Komel zameril č. katoliškemu župniku Kokosarju, kakor se je ta sam izrazil proti več osebam. — Torej tako sta gg. Komela odjemala Hönigu kruh!!

Kar se tiče Zei-a, je stvar ta-le: Zei je bil organist pri usmiljenih bratih, stari gosp. Komel pa je podučeval usmiljene brate slovensko in laško. Ko je Zei zbolel, so naprosili bratje Komela, naj prevzame orgljanje. Stari Komel je res orgljal za Zei 3 mesece brezplačno. Zei je umrl in po smrti je dobil orgljanje Komel. Kaj je torej storil hudega stari g. K., kaj mu ima očitati Mrcina?!

Ker govori Mrcina tudi o jezi, katero bi imela do njega obitelj Komelova, bodi povedano, da o jezi do Mrcine ni nikakega govora, ker mu je stari g. K. prej in pozneje vedno stal na strani v cerkvah in Citalnici, kar lahko potrdi g. prof. Santel. Ako bi bila rodbina K. jezna na Mrcino, ne bila bi oba Komela nadomestovala bolnega Mrcino pred tremi leti, eden na gimnaziju, drugi na pripravništvu.

Ne pišemo nikakega komentara k temu, pripominjamo le, da smo si poiskali te podatke sami. Iz njih odseva prejasno prelepa Mrcinova duša, istotaka v dopisih iz Gorice kakor v onih iz „Goriške okolice“.

Divjak v črni suknji. — Vojsko je na kranjsko-goriški meji nad Tribušo. Tam imajo mladega neugnanega župnika, ki sliši na ime Janez Gnejzda ter je doma iz Jeličvega vrha nad Ljubo. Ta pop jih je nagodel že dosti, odkar je na Vojskem, pred par tedni pa je storil, kakor pišejo v „Slov. Nar.“ in v „Napreju“ nekaj nezaslišanega. Pršla je v cerkev neka dekle na izpraševanje, da se poroči. Bila je pa v blagoslovljenem stanu. Ko je Gnejzda to videl, se je zadržal nad njo, rekoč, da tiče v hlev ne pa v cerkev! In res jo je na to peljal v hlev, kjer je morala prijeti kravo za rep, in tako jo je potem izpraševal! To je tako divjaško, da nimamo primernih besed, da bi to farsko početje prav označili. — Ta mož je študiral tudi v Gorici na gimnaziju. Njegovi sošolci se se spominjajo, kako hudobno je bil nekoč ovadil neke dijake, da so bili potem kaznovani!

Nagl in Flapp. — V zadnjem škofjskem listu iz Trsta je govora tudi o znanem konviktu v Koprju. V tem konviktu se vzgajajo naši najbesnejši sovražniki bodisi svetnega bodisi duhovskega stanu. Konvikt je pa tudi v Trstu. Po omenjenem škofovem listu pa ni več prostora za dijake v konviktu v Trstu — najbrže ker se tu vzgoji premalo slovanorčev. Konvikt v Trstu res ni na pravem mestu, ker po ustanovni listini škofa Dobrile bi moral biti ta konvikt v Pazinu, kjer je hrvaški gimnazij, kajti škof Dobrila je bil doležil, da takoj ko se ustanovi v deželi hrvaški gimnazij, se ima premestiti tudi konvikt v oni kraj. Ali Nagl se za to ne briga,

marveč hoče siliti sedaj dijake v konvikt v Koper, da bo čim prej tudi v njegovi škofiji fako, kakor v Flappovi! — Zares, tako more delati le mož, ki je „ljubljenec Slovence“ in ki „lubi Slovence“!

Še enkrat o razdružitvi „Ljudske opekarne“ v Biljah. — „Gorica“ je ponatisnila cel naš sestavek, v katerem smo primerno zavrnili pisanje kurata Rojca po „Prismojencu“. Mi smo „Gorici“ prav hvaležni za priobčenje našega sestavka, ker iz istega morejo njeni citatelji vsaj razvideti, kaj smo pisali, namreč ne listega, kar nam je hotela „Gorica“ v prejšnjih svojih člankih podtakniti. — Mi smo sami povdarjali, da so se k sreči dobili pametni možje, ki so odvrnili pretečo nevarnost, da ne bi bila sla opekarna isto pot, kakor vse klerikalne zadruge, ter se je izvršila razdružitev še pravočasno. Ker pa se je izvršila razdružitev pravočasno, umevno, da ni bilo pogube, katera bi bila drugače gotovo pršla. Ali zakaj pa se je razdružila Rojčeva opekarna? Čujte kurata Rojca: „Ker se je izkazovalo od leta do leta primeroma s potrebami in željami društvenikov le malo čistega dobljaka in se še ta ni mogel realizirati, izražala je večina društvenikov željo, da bi izstopili iz društva proti primerni odškodnini. Potem zopet piše Rojec: „Ako se pomisli, da ima „Ljudska opekarna“ primeroma le malo zemljišča za svojo obrt ter da so vsakeletni dobljaki pičili“ ...

Kar govori „Gorica“ o dobljaku 51.000 K., je le zvitarija, kajti to ni dobljček, ampak odškodnina. Določilo se je prodati vse premakljivo in nepremakljivo premoženje zadruge ter dati društvenikom poleg deleža še tisoč kron.

Za vsakega razsodnega cloveka to pojasnenje zadostuje kako so hoteli pri „Gorici“ zopet nasfarbati javnost!

Zadružna mesnica v Gradišču ob Soči. — Kakor smo že povedali, se je bil zupan v Gradišču obrnil do mesarjev, naj znižajo ceno mesu, ker je živina dober kup, ali mesarji se niso hoteli ozirati na ta zupanov poziv. Radi tega nameravajo otvoriti v Gradišču zadružno mesnico, in sicer začetkom prih. meseca; cene mesu bodo tam nižje hitro za 16 vin. pri kili. Morda pa se prej poravnajo z mesarji.

Mesarji so se že udali ter znižajo ceno mesu za 8 vin. pri kilo od nedelje naprej.

Trg sv. Jerneja. — Trg sv. Jerneja v sredo je bil precej živahen, posebno je bilo živo na Zivinskem trgu. Pa tudi „tičji semenj“ na Starem trgu in pri „raznega blaga na Travniku sta se obnesla dobro.

Ia Novodenj nam pišejo, da že leto dni, odkar je bil obolel g. B., ni jedne maše, pri kateri bi se spodobno pelo. To je kruljenje ne petje; svete pesmi pojejo z narodno „vizo“, v gostilnah pa narobe. Samo Boga in ljudi žalijo s takimi petjem. Kaj prizadeti tako malo držijo na lepo petje v

cerkvi, na dostojnost in veljavo svetega kraja?!

Veselica na Repentabru se bo vršila dne 4. sept. in ne kakor je bilo naznanjeno, 28. t. m. Na to veselico, koje se udeleži poleg dijaškega tamburaškega zbora iz Ljubljane še nekaj društev iz bližnje okolice, se še enkrat opozarja slov. dijaštvo. Isti zbor je znan že v širših krogih Ljubljane in je tudi že nastopal ob slavnostnih prilikah, tako n. pr. na Prešernovi veselici minulo leto in pred nestetimi množicami ob priliki sokolskega izleta pri ljudski veselici.

Torej slov. dijaštvo kakor i sl. občinstvu: do svidenja! — Odbor.

Dijaška veselica v Kojškem. — Opozarjamo na jutrisnjo dijaško veselico v Kojškem. Pričetek je ob 4¹/₂ pop. Po veselici bode plesna zabava. Dijaški odbor vabi na mnogobrojno udeležbo.

V Miru prideta jutri dva filozofa iz Ljubljane, ki sta seveda tudi rimska doktorja. Piseta se dr. Krek in dr. Lampe. V Miru mislita prodajati „krščanski socializem“ na debelo in drobno. Pridigala bosta o delavskem vprašanju, in sicer tako, da ne bo razumel nihče, ker za nalašč zavijejo tako, da je nerazumljiva cela pridiga, malo pozabavljala liberalcem in soc. demokratom, pa bo konec! Neumen je vsak delavec, kdor se obesa za črno suknjo, kajti ni ga večjega nasprotnika delavstvu od črnega politika, kajti ta stoji na tem stališču, da dobi delavec za svoje delo zaslužen plačilo onkraj groba — on pa je zadovoljen, da se mu tu dobro godi! — Društvo, katero misli jutri razviti svojo „katoliško“ zastavo, smo že zadosti označili ter povedali, da se nahajajo v tem društvu preklinjevalci Boga in Matere božje. Dr. Krek in dr. Lampe naj torej gledata, da spreobrneta te velike grešnike v lastnem taboru — kajti ako bi tega ne storila, marveč zaslja na druga pota ter zabavljala, zaslužita, da se jima pokaže pot iz Mirna, da se ne vrmeta nikdar več!

V zapore v Gorico so prepeljali iz Ajdovščine onega A. Cveka, ki je poskušal umoriti tovarn. ravnatelja K. Smuckija v Ajdovščini.

„Il Gazzettino Popolare“ je napisal kratko poročilo o shodu na Katarinijem vrtu. Spodtika se nad dvojim. Prvič trdi, da v Gorici ni 10.000 Slovencev, marveč le 5000, kakor je pokazala štetev; drugi hoče vedeti prednosti, katere je dala vlada Lahom v nepriilog Slovincem. O tem zadnjem pač ne bomo zgubljali besed, ker je tako znano, da se le čudimo, da hoče še kdo to zanikati; o prvi trditvi pa povemo pred vsem, da znajo šteti na našem magistratu tako dobro, da vstejejo pri vsaki ljudski štetvi na tisoče Slovencev za Lahe, pri čemur jim pomagajo pridno tudi laški gospodarji, ki vpišejo svoje slov. uslužbence za Lahe, potem pa moramo poklicati v spomin „Gazzett.“, da je še pred kratkim pisal, da je mesto

Brez dogme.

Roman.

Spisal H. Sienkiewicz. Iz poljščine poslovenil Podravski.

1. zvezek.

Rim, dne 3. prosinca.

Pred mesci sem srečal svojega tovariša in prijatelja Josipa Sniatinskega, ki se je pospel v poslednjem času do odličnega stališča med našimi pisatelji. V razgovorih o književnosti je omenjal Sniatinski velik pomen spominskih spisov na sploh. Rekel je, da clovek, ki zapusti spominski spis, bodisi že dober ali slab, samo da je le odkritosrčno pisan, izroča in daje bodočim psihologom in romanopiscem ne le sliko svojega časa, marveč edino pravo, cloveško listino, kateri je mogoče verjeti. Napovedoval je tudi, da bodoča oblika povesti bo izključno oblika spominskih listov; končno je trdil, da kdor piše spominske liste, ta že s tem deluje za družbo ter si pridobiva pravico do zaslug.

Ker imam že petintrideset let na hrbtu ter se ne spominjam, da bi bil kedaj že storil kaj za svojo družbo, bodisi radi tega, ker mi je življenje po dokončanih študijah na vseučilišču minevalo, s kratkimi prestanki, za mejo; ker na dalje navzlic vsemu humorju, s kakoršnim se na to spominjam, in vsemu skepticizmu, s katerim sem nalik gobi prenasličen, ne tiči mala grenkost v tem priznanju, radi tega sem se odločil, pisati spominski list. Ako ima biti to zares delo in zasluga, pa si naj vsaj na ta način kaj prislužim.

Biti pa hočem popolnoma odkritosrčen. Poprimem se tega dela ne le iz teh višjih obzirrov, marveč tudi

radi tega, ker me to delo zabava. Sniatinski trdi, da kadar se clovek privadi zapisovati svoje vtise in misli, da mu postane to eden najprijetnejših opravkov v življenju. Ako se pokaže, da je temu drugače, nū, potem pa se naj Bog usmili mojega spominskega lista! Varal bi samega sebe, ko ne bi videl že naprej s popolno gotovostjo, da se pretrga kakor preveč napeta struna. Pripravljen sem prenesti marsikaj radi družbe, toda dolgočasiti se radi družbe, o ne! tega ne storim, ker ne morem.

Nasprotno pa sem sklenil, ne zbiti se prvih težav; poskusim torej, privaditi se in dobiti zaljubljenost v to delo. Sniatinski mi je med razgovorom ponavljal neprestano: „Samo ne poslužuj se nikakega sloga, ne piši v književnem jeziku.“ Mala stvar! To mi je dobro znano, da čim znamenitejši je pisatelj, tim manj piše v književnem jeziku; toda jaz sem diletant, ki nimam v oblasti oblike. Znano mi je iz lastne skušnje, da cloveku, ki mnogo misli in močno čuti, se zdi večkrat, da je treba samo zapisati preprosto to, kar clovek misli in kar čuti, pa že nastane iz tega nekaj nevsakdanjega, — med tem pa, ko se tega lotim, zaidem takoj v stilistične oblike, in najsi bi pisal za samega sebe, v nekako lego, v splošno fraseologijo; misel mi noče splavati preko roke, prstov in peresa na papir, in lahko rečem, da ne glava pero, marveč pero vodi glavo, vodi pa jo na plitev, prazen in umeten način. Tega se tudi bojim o sebi, zlasti še radi tega, kajti ako mi primanjkuje izurjenosti v peresu, slikovitosti in pisateljski preprostosti itd., mi gotovo ne primanjkuje vkusa — da se mi utegne lastni slog ogabiti do te stopinje, da mi bo delo naravnost nemogoče. Toda to se pokaže pozneje. Sedaj nameravam opremiti lastni spominski list s kratkim biografičnim uvodom.

Imenujem se Leon Pločevski ter sem, kakor sem omenil višje, petintrideset let star. Sem potomec premožne rodbine, ki je do zadnjega časa ohranila izdatno večje nego srednje premoženje. Kar se mene tiče, vem, da rodbinskega imetja ne povečam, pa ga tudi ne zapravim. Nahajam se v takem položaju, da se mi ni treba povspenjati na nobeno višino pa tudi ne iskati službe. Kar se tiče dragocenih in razdirajočih vedril, sem pravcati skeptik, ki vé, koliko je kaj vredno, ali z drugimi besedami, ki ve, da je vse jako malo vredno.

Mati mi je umrla teden dni po mojem rojstvu. Očeta, ki jo je ljubil bolj nego svoje lastno življenje, je jela po njeni smrti napadati melanholija. Ko je pa ozdravel na Dunaju, se ni hotel več vrniti v svoj rojstni kraj; ondodni spomini so mu namreč grozno razdirali dušo. Zato je odstopil Pločev svoj sestrin in moji teti, sam pa se je preselil v 1848. l. v Rim, iz katerega v teku tridesetih let ni nikdar odšel, ne hoté se tako oddaljiti od groba moje matere. Pozabil sem bil namreč omeniti, da je prepeljal materino krsto iz domovine in jo dal pokopati na Campo Santo.

Imamo na Babuini lastno hišo, imenovano po rodbinskem grbu Casa Osoria. Podobna je kakemu muzeju. Oče ima namreč nenavadne zbirke, zlasti iz prvih stoletij krščanstva. Sedaj so postale one vodilna ideja njegovega življenja. V mladosti se je ta clovek odlikoval s sijajnostjo, bodisi že v telesnem ali duševnem obziru. Ker mu je ime in veliko premoženje odpiralo vsa pota — zato so stavili v njegovo bodočnost velike nadeje. To vem od onih, ki so se učili z njim na berlinskem vseučilišču.

(Dalje pride.)

po polovici slovensko. Potem bibilo v Gorici po tej njegovi trditvi se več Slovencev nego 10.000!

Nova podružnica sv. Cirila in Metoda se je ustanovila v Vrtojbi, in sicer na prizadevanje gospodične Ponizeve, tajnice goriške ženske podružnice, pri čemur je pokazala svoje uneto slovensko srce gospodična Zorka pl. Lokateljova, ki se je poprijela dela z vso gorečnostjo ter nabrala med moškimi in ženskami Dol. in Gor. Vrtojbe okoli 60 udov. V nedeljo se je vršil ustanovni občni zbor, pri katerem se je izvolilo načelstvo, in sicer tako-le: predsednica g. Zorka pl. Lokatelj, denarničar g. Ed. Strekelj, vikarij, tajnik Batistič Anton in tri namestnice.

Draštvena bolniška blagajna c. kr. neoraričnega poštnega osebja na Kranjskem, Primorskem in v Dalmaciji izvolil je dne 14. avgusta v Cerknici izmed svojih članov za nadaljno dobo treh let g. Franciska Fajdiga, c. kr. postarja v Sodražici, načelnikom; g. Ivana Danila, Stari (Dalmacija), namestnikom; g. Vekoslava Ravnikarja, Ljubljana 3, tajnikom; g. Martina Novaka, Kamnik, knjigovodjom; gosp. Ivana Mianija, Oglej, blagajnikom.

Tajništvo vodstva družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani bode poslovalo od slej redno vsak dan, izvzemši nedeljo in praznikov, od 3. do 6. ure popoldne v družbini sobi v „Narodnem domu“. To se naznanja s pristikom, da se prodaja tam tudi „narodni kolek“.

Avstrijski vojaki lažni! — Listi iz bližnje Italije poročajo, da so pri manevrih na laški meji pri Pleknu pustili naše vojake dva dni, v ponedeljek in torek, brez vsake jedi, le oficirji da so jedli. Potem da so prišle žene iz Italije v njihovo bližino ter jim prinesle vsakovrstnega živeža! — Čudno se čuje to!!

Zopet Krénberg! — V seji mestnega sveta sinoči so govorili seveda tudi o vodovodnem vprašanju, pa tako „kunšno“, kakor vedno. Včasih jim prede po glavi Hubelj, včasih Mrzlek — sinoči pa se je izrekla celo nekaka nezaupnica Mrzleku, končno je naznanil župan, da se dela nov načrt glede kromberskih studencev! Sami načrti, iz katerih pa ne priteče niti kapljica vode!

O draginji so govorili sinoči v seji našega mestnega sveta, in sicer je sprožil govor starešina Culot ter zahteval, da naj magistrat kaj stori proti rastoci draginji pri živežu razne vrste. Župan je rekel, da misli Culot najbrže pred vsem draginjo pri mesu, da je poizvedoval o tem, da pa za sedaj ni mogote doseči znižanja, ker da je tudi živina draga!

Otroški vrtec pri Barki, kateri je postavila „Lega“ v svrhu pošiljančevanja tamkajšnjih slovenskih otrok, sprejme magistrat v lastno režijo, katero pokrijejo v proračunu za leto 1905. Za raznarodovalne namene imajo vedno denar, drugodi pa ga manjka povsodi!

Novo železniško progo prihajajo ogledavat jako pogostoma inženirji iz raznih krajev Avstrije pa tudi iz Italije, Nemčije in Francije.

V vojaško bolnišnico v Gorico so pripeljali iz Ronk nekega četrtoletnega 47. pešpolka, ker ga je dne 18. t. m. na potu za dela solnčarica.

Nesreča. — Pri Sv. Luciji so jemali delavci les iz že prevrtanega predora ter ga postavljali pred uhod v predor, kjer je velika strmina. Pod to strmino se nahaja baraka in kuhinja. Lahinja Josipina Mauvardi je pripravljala kosilo. Kar naenkrat se je velik tram prevalil čez strmino ter po nesreči zadell kuharico v zatilnik; to jo je vrglo v stran ter stisnilo. Prihiteli so hitro na pomoč, ali žena je bila že mrtva.

Zaprli so nekega Ivana Gorjupa, ker je bil napadel v Čepovanu neko žensko z namenom, da jej pobere denar, ki ga je imela s seboj. Orožnik iz Čepovana ga je pripeljal v Gorico v zapor.

Mladih tatilcev po vinogradih in poljih ne manjka sedaj. Seveda delajo veliko škodo. Dva redarja sta vjela tri take tičke, nekega Iv. Stekarja, Iv. Guljata in njegovega mlajšega brata, ko so trgali grozdje na Blanci. Prvega so izgnali iz Gorice.

Lavorjeva peresa sta kradli na vrtu grofa Coroninija na Cingrafu Iv. Markočič in Marija Suligoj. Prva je znana tatica kokosij, drugo pa je zapeljala Markočičeva do tatvine, rekoč, da ima pravico trgati lavorjeva

peresa, ker da jih je kupila. Krast sta hodili zjutraj zgodaj. Vrtar ju je končno opazil, ker je tudi pes iz gostilne spodaj hodil lajat v vrt nad nju, ali sta mu usli. Policija je prišla Suligojevo, Markočičeva pa se je skrila. Škode je kakih 16 kron. Markočičeva je stara 17 let, doma iz St. Ferjana, Suligojeva pa 18, doma iz Čepovana.

Ispred sodnišje. — Dne 10. dec. lani so bili obsojeni stiri mladeniči radi javnega nasilstva, ker so po pretepu v Valasovi gostilni na Predelu metali kamenje v hišo ter grozili s smrtjo notri navzočim. Potem se je izvedelo se za enega krivca, in ta je Iv. Vencel, kateroga je obsodila sedaj sodnija v Gorici na 3 mesece ječe, poostrene s postom in trdim ležiščem na mesec.

Kanalizacija za odpeljavo cestne vode v zgornjem delu vipavskega trga bode gradilo županstvo v Vipavi prihodnjo jesen. Delo je cenjeno na K 5000 in se odda potom dražbe dne 4. sept. t. l. Več glej oglas.

Službo blagajničarice v kaki trgovini sprejme gospodična, mlada, prijetne zunanosti. Honorar zmeren. — Ponudbe na upravnistvo „Soče“.

Odprti lekarni. — Jutri popoldne bosta odprti v Gorici lekarni Cristofoletti-Kärner.

Listalca. — G. dop. v G. — To, kar ste nam že drugič poslali, je bilo pa že vse povedano v poprejšnjih dopisih. Začetek dopisa, kjer so govorili o „izdajstvu“, pa je nerazumljiv. Drugo prevaro. Sporočate nam take reči takoj. Zdravi! — G. dop. iz B.

— Dopis je sicer dober ali preveč obojen. Kakor pa sedaj stojijo reči v k. z., ne kaže ga priobčiti.

G. dop. v S. Dopis priobčimo prihodnjic.

Vojna med Rusi in Japonci.

Poročilo generala Stesolja.

Brzjavka admirala Aleksejeva na carja Nikolaja 25. t. m. se glasi: General Steselj poroča iz Port Arturja od 19. t. m., da so tega dne Japonci pričeli zjutraj ob 4. uri in pol naskakovati hrib Uglovaj ter da so ob ednem pričeli z Volčeje gore obstreljevati utrdbe na severni in deloma tudi na vztočni fronti. — Japonci gradijo utrdbe proti Luj-sinu ob dolini Lunhko.

Angleška prepoved.

„Daily Telegraph“ je prejel dne 24. t. m. iz Kapstadta poročilo: Vsem lukam kape-ske kolonije je prepovedano, dati ruskim vojnim ladjam premog, ne da bi se vprašalo prej vlado za dovoljenje.

Razoroženi ladji.

Kontreadmiral Reitzenstein je prejel od carja ukaz, naj razoroži križarko „Askold“ in uničevalko torpedov „Grozovoj“. Radi tega sta ladji snele zastavo.

Ruska križarka v južno afriškem morju.

„Daily Mail“ javlja, da vlada v londonskih parobrodskih društvih velika razburjenost radi neke ruske križarke, ki se je pojavila v južno-afriških vodah. Mnogo angleških ladij je tam na morju s takimi to-vori, namenjenimi za Japonsko in Kitajsko, ki so po ruskih nazorih vojna kontrebanda. Lastniki ladij so dali podpisati prejemnikom, da niso tovari namenjeni v vojne svrhe, vendar ne smatrajo tega za dovoljno varstvo.

Ladja „Hipsang“.

Mornarisko sodišče v Šangaju je o za-devi ladje „Hipsang“ izdalo sledečo raz-sodo: Ruski rusilec torpedovk „Rostošni“ se je približal angleškemu parniku „Hip-sangu“, kateri je bil razsvetljen in ki je imel po dnevi razvito angleško zastavo. „Rostošni“ je na „Hipsanga“ streljal z granatami, ka-tere so nekaj potnikov usmrtili, a nekaj ra-nile, nakar je „Hipsang“ prenehal z vožnjo. A ruska ladja je s torpedom vtopila angleško ladjo, na kateri ni bilo niti vojnega kontra-banta in ne Japoncev. Sodišče opozarja „Board of trade“ in ministerstvo unanjih za-dev, da je bil parnik, vkljub previdni in pra-vilni vožnji, obstreljavan in utopljen brez po-vodin brez pravnega vzroka.

O križarki „Novik“

so poročali Japonci, da so jo potopili, sedaj pa poročajo, da so jo le močno poškodovali ter da je priplul v pristanišče Korsakovsk. Ali tudi japonska križarka „Čušima“ je bila močno poškodovana. Morda pa slednjic spo-roče, da tudi ni res, da bi bil „Novik“ tako

močno poškodovan, marveč da sploh ni bil poškodovan!

Liaojang.

V Mandžuriji je mir. Kuroki ima sedaj le še kakih 140.000 mož, ker jih je poslal pred Port Artur kakih 60.000. Rusov pri Liaojangu si ne upa napasti, ker se je Kuropatkinova armada v zadnjem času znatno pokrepila. Kuropatkin ostane namreč bržčas v Liaojangu ter so najbrže neosnovane vesti, da se hoče umakniti do Mukdena.

Ravno.

Rusi so nabrali ob transsibirski želez-nici velike množice živil, ki zadostujejo za največjo armado. — Prava vojna po mnenju Rusov začne šele sedaj. Kuropatkin bo mo-gel morda že sredi septembra priskočiti na pomoč posadki v Port Arturju. — Japonci so prisilili 50.000 Korejcev, da služijo v ja-ponski vojski. Ali med temi je na tisoče mladicev, ki so se pravzaprav otroci. — An-gleski listi zatrjujejo, da ko pade Port Artur, zasedejo Japonci otok Sahalin, odkoder bodo operirali proti Vladivostoku.

Domoljubje Japonk.

Neki Japonec opisuje čudno navado Ja-ponk v bojnem času. V svetiliščih je vsak dan polno žensk, ki padajo pred malike ter po-joč molijo svoje molitve. Nato si odstrižejo svoje lase, kakor bi bile vdove, ki se nečejo več poročiti. Odstrizene lase ovijejo z belim papirjem ter obesijo ob vhodu k notranjemu svetilišču. Tu vise toliko časa, dokler ni obe-senih tam toliko las, da se da iz njih splesti vrv. Taka vrv je izvanredno močna. V bližini Tokia v svetilišču Ikegami visi zelo debela vrv iz ženskih las. Vse te lase so zrtvovale vdove v japonsko-kitajski vojni padlih Japoncev.

Ruske ladje v Šangaju.

Reuterjev urad poroča: Ruski ladji „Askold“ in „Grozovoj“ se niste uklonili ukazu kitajskega podkralja, da bi odpluli ali se razorožili. Rusi zahtevajo, da se jih pusti v pristanu do 1. septembra, do katerega časa bosta toliko popravljene, da bosta mogli od-pluti. Kitajski taotaj (namestnik) pa deluje na to, da bi se popravila na ladjah ustavila in bi ladji morali takoj odpluti. Ker se popra-vila vrše v angleški ladjedelnici, se je obrnil na angleškega konzula, da naj delo v ladje-delnici prepove, kar pa je ta odklonil. Vse kaže nato, da bosta „Askold“ in „Grozovoj“ ostala v Šangaju, dokler ne bosta popolnoma sposobna za boj, zlasti ker so vsi konzuli neprizadetih držav sklenili, da se ne bodo mešali v to zadevo.

Zadnje vesti.

Japonci so se začeli v Mandžuriji zopet gibati, in sicer je bilo te dni več spopadov z Rusi pri Laodintanu in okoli. Rusi so od-bili Japonce južno od Liaojanga. — Kurokiju pošljejo novih motij, 80 transportnih ladij imajo pripravljenih Japonci, in sicer z mo-stvom in municijo. — Port-Artur se vedno stoji. Bijejo se zanj najljutejši boji. Proti 60.000 Japoncev sta se bojevala v enem teh bojev le dva ruska polka. Padlo je Japon-cov 10.000. — Japonci so izgubili skupno že 65.000 mož.

Japonci pravijo, da le utrdbe na zlati gori, Beli mramorni gori in Liadodasanu so v varnih ruskih rokah, drugo da je izpostav-ljeno ognju Japoncev. Baje imajo Japonci zaseden tudi vazen fort št. 5. — Steselj je imenovan generalnim adjutantom ruskega carja.

Razgled po svetu.

Blakup Strossmajer je imel povodom rojstva ruskega prestolonaslednika svečano mašo, pri kateri se je prosilo za zmago rus-kemu orožju na Daljnem Vstopu.

Slovenec podkonzul. — Slovenec dr. Josip Goricar je imenovan za podkonzula v Jasi na Rumunskem.

Tržaški namestnik grof Gočss je bil na Dunaju v avdijenci pri ministerskem pred-sedniku; od tam je se na svoje posestvo na Koroskem na dopust.

Zaprli so sodniškega tajnika v Ro-vinju. — Pred nekaj dnevi so zaprli v Ro-vinju sodn. tajnika pri tamkajšnji sodniji po imenu Clemente Orzetti. Zaprli so ga radi posilstva nekaterih malih deklic, ki hodijo se v šolo. To je vzbudilo v Rovinju seveda ve-liko senzacijo, zlasti se, ker se je Orzetti pred kratkim oženil z neko lepo gospodično. Ovadile so ga matere nearečnih deklic. Zlo-čin je storil Orzetti vedno v sodnem po-sloplju.

Poboji v Trstu. — Težaka Fr. Tra-gerja je v neki gostilni zabodel mizar Scar-bonzin; 35letni delavec M. Ferro je na ulici napadel in dvakrat z nožem ranil svojo sva-kinjo. V neki ulici so nasli v krvi ležati smrtno ranjenega 29 letnega Jos. Trampus. Pobil ga je iz Trsta izgnani M. Bettis, ki je imel grešno razmerje s Trampusovo ženo. Neki Godina pa je s sekiro pobil svojega mutastega brata.

Grozen umor. — Te dni so nasli v grmovju na Črnučah pri Ljubljani mrtvo, tasčo mestnega policijskega stražnika Jožefa Kocijantica. Kakor je dognala obdukcija, je morilec ženo najprvo onečastil, potem jo pa umoril. V ranah na vratu je imela polno las, kar je dokaz, kako se je borila z mo-rilcem. Grozodojec je dosedaj še neznan.

Katoliški shod v Roznu je sprejel resolucijo za obnovev papeževskega kraljestva in glede podpiranja katoliškega vseučilišča v Solnogradu.

Polkovnik Mašin, vodja srbskih zarot-nikov, ki so umorili kraljevo dvojico, in svak umorjene kraljice Drage, je odpotoval iz de-zele baje iz zdravstvenih ozirov, a takoj po kronanju kralja Petra gre v stalni pokoj.

Prestol, ki se bo rabil povodom kro-nanja srbskega kralja Petra, izdela domača srbska tvrdka. Krono pa izdela neki pariški zlatar.

2039 novih častnikov. — Ruski car je ravnokar imenoval 2039 gojencev za častnike.

Morilec svoje žene. — V nedeljo zjutraj so nasli na železniški progi blizu Pluja povoženo žensko truplo. Zdravniki so takoj spoznali, da je bila ženska že umor-jena položena na tir. V umorjeni so spoznali 23 letno kmečko ženo Segula iz Dornove, ki je živel z možem v vednem prepiru. Moža so zaprli.

Veliki manevri v Gallicji so odpo-vedani z ozirom na ljudski blagor, ker je ondotno prebivalstvo mnogo trpelo valed suše. Vrsile se bodo le navadne garnizijske vaje do 7. septembra.

Prodajanje kmetij na Koroskem. — Na Koroskem po nekaterih krajih prehajajo najlepše kmetije vedno pogosteje v roke ve-leposestnikov in grofov, vsled česar se množi proletarijat. Grof Thurn je kupil na Spod-njem Koroskem že toliko kmetij, da lahko hodi od Črne na Koroskem do Slovenje-gradca na Stajerskem po njegovem posestvu, ne da bi ti bilo treba stopiti na tuja tla. Cela gora sv. Ursule je že skoraj njegova!

Sekvestriranje škofiškega posestva. — Nekaj nenavadnega se je zgodilo. Ogrski uradni list naznanja, da je cesar ukazal sekvestriranje škofiškega posestva Rozno. Ta izredna odredba, ki je naperjena proti škofu Jankowiczu, vzbuja veliko senzacijo. Škof in njegovi ljudje so na nezasištan način „go-spodarili“ s škofijskim imetjem. Ministrstvo je storilo kar mogote, da bi se škofu pri-zaneslo, a vse je bilo brez uspeha. Uradno razglasilo pravi, da so se izkazale tako ob-žalovanja vredne stvari, da se je moral be-neficij sekvestrirati!

Grosna neareča se je zgodila v ne-deljo 21. avgusta v Grablah pri Pliberku. Stropnikov hlapec je prišel z lova z naba-sano puško in je neslonil isto ob zid Bo-krovtove hiše. 8-letni sin posestnika Ocinka, zazrši puško, se je hotel igrati z njo. To je videla 24-letna hči posestnika Bokrovt; zato je hitela k fantu ter mu je hotela puško od-vzeti. Ko sta se trgala za puško, je počil strel, in ostala sta mrtva na licu mesta oba.

Najhitrejši vlak na svetu prične voziti bodoče zime med Parizom in Nico. Ta vlak bo v 13 urah 50 minut prevažal 1087 kilo-metrov. Najhitrejši vlak, kolikor je dosedaj znano imenovan „XX. stoletje“, spaja mesti New York in Chicago ter prevozi 1000 ki-lometrov v 12 urah in 42 minutah. Za isto daljavo bo potreboval francoski vlak 8 minut manje.

Izseljenje v Ameriko. — Prvo polo-vico tega leta se je izselilo v Ameriko preko Hamburga in Bremena 133.051 oseb, za več nego 50.000 manje, nego lansko leto v istem času.

Combes in hudušč. — Neki visoko-učeni kardinal, ki je bil lani tudi med kan-didati za papeža, je izjavil, da je popolno-ma prepričan, da je bil mladi Combes (se-danji francoski ministerski predsednik) že v zibelki zapisan hudušč; pravi tudi, da oba Combesa, oče in sin, se udeležujeta „hudu-ševih maš“!

Prvi letošnji sneg. — Iz Celovca javljajo, da je zapadel v torek na Karavankah sneg, ki je segal do 1800 metrov višine.

Oče japonske mornarice. — Umrl je grof Kakamura, katerega se je vedno smatralo za očeta japonske mornarice. Mikado je poslal družini brzojavko, polno hvale o pokojniku.

Obrtni dom v Metliki. — V nedeljo dne 21. t. m. so slovesno otvorili v Metliki „Obrtni dom“, ki so si ga zgradili tamkajšnji napredni obrtniki. To je prva zgradba svoje vrste na Kranjskem. Slovesnost se je začela z blagoslovom in dokončala z banketom, kjer je bila izgovorjena mnoga lehtna beseda. Temu lepemu slavlju je prisostvoval tudi okrajni glavar g. Parma.

Trapisti — mlekarji. — Tudi v Rimu imajo redove in kongregacije, ki se pečejo z industrijskimi rečmi, čeprav je papež proti temu. Tam imajo trapisti tvornice za žganje in čokolado, pred kratkim pa so napravili tudi veliko mlekarnico ter prodajajo zlasti sveže mleko. Mestna uprava v Rimu pa strogo gleda na vse tiste, ki gredo proti zakonu o hranilnih sredstvih. In glej: v zadnjem seznamu stojijo na čelu zapisani pobožni trapisti, ki so morali plačati globo 200 lir, ker so prodajali mleko, v katero so nahili preveč vode!

V Italiji pričakujejo prestolonaslednika. — Italijanska kraljica Liza v kratkem povili. Doslej ima dve hčerki. Ker je ruska carica povila prestolonaslednika, upajo, da ga dobi tudi Italija. Listi se obsirno bavijo s to zadevo, in nekateri pišejo tako, kakor da bi bilo gotovo, da se porodi v kratkem Italiji prestolonaslednik. Na dvoru samem pa so bolj tega mnenja, da bo zopet hčerka, ker je neka vedeževalka v Črnigori tako prorokovala in ker verujejo na atavizem. Tudi mati kraljice Helene je povila najprvo tri hčerke, potem šele prestolonaslednika Črnigori. Ako povije kraljica hčerko, ne bo tega nikdo tako vesel, kakor soproga vojvode d'Aosta, ki je sedaj postavljen prestolonaslednik; ima dva sina ter sanja, da bo še kdaj kraljica Italije ali pa vsaj kraljica-mati, in radi tega ne goji nikakih simpatij do kraljice Helene, marveč dela spletke in intrige.

Papež na avtomobilu? — Kakor poroča list „Giornale d'Italia“, hoče papež postati avtomobilist. Pred kratkim je sprejel zastopnika neke tvrdke iz Benetk ter se z njim dolgo razgovarjal o motorih, hitrosti vožnje itd. Ko je agent odhajal, je pustil papežu fotografijo krasnega avtomobila, katerega kupiti se je papež obvezal.

Amnestija na Ruskem. — Povodom rojstva prestolonaslednika je bil izdan manifest, s katerim je odpravljena za civilno prebivalstvo, za armado in mornarico telesna kazen, ki se je še izvrševala za ponovne prekrške dolžnosti.

Vsi zaostanki kmečkih davkov in posojil, ki jih je dala vlada povodom slabih letin, so odpusteni. Vsi pregreški, kaznjivi z denarnimi globami, z zaporom in trdnjanskim zaporom, brez zgube državljanских pravic, ki niso bile do rojstva prestolonaslednika še nanašani oziroma obsojeni, ostanejo brez kazni. Zločinci in kaznjenci dobe polajšanja.

Politična kadrodelstva, ki so ostala 15 let nazaj neznana, smatrajo se zastaranimi. Politični zločinci, ki so bežali v inozemstvo, se zamorejo z dovoljenjem ministra za notranje stvari povrniti.

Domaćim državljanom se odpuste vsi dne 1. januarja 1904. dospeli davki in zastanki davkov ter četrtina danih posojil.

Finci, ki se zapustili Finsko brez dovoljenja, se bodo smeli tekom enega leta povrniti v svojo domovino. Finci, ki so se odtegnili vojaški službi, ne bodo kaznovani, ako pridejo tekom treh mesecev na vojaški nabor. Pregreški, izvezni rop, tatvino in poverjenje, ostanejo brez kazni.

Zidovskim rodbnam, katerih sinovi so se odtegnili vojaški službi, se denarne kazni odpuste. Skrbelo se bo za otroke in vdove vojakov padlih v sedanji vojni.

Srbi živijo najdalje. — Po statistiki živi v Srbiji med 2.250.000 prebivalci 576 ljudi, ki so stari nad 100 let. Razmerno živijo Srbi najdalje. Španska šteje med 18 milijoni prebivalcev samo 401 človeka, starra 100 let, na Irskem je med 4 milijoni prebivalcev 578 ljudi starih 100 let, na Francoskem 236, na Angleškem 146, Nemškem med 55 milijoni le 78, na Škotskem med 4 milijoni 46, Norveškem 23, Švedskem 10, v Švici 9, v Belgiji 5, na Danskem 2.

Dovršena sibirski železnica. — Dne 28. t. m. otvorijo svečano bajkalsko železnico (okoli jezera Bajkal), ki je še nedosajala, da je orjaška sibirski železnica popolnoma dovršena. Transport čez zledeno bajkalsko jezero je bil začetkom rusko-japonske vojne, kakor se vsi spominjamo, jako težak. V par mesecih pa so zgradili Rusi to progo, čeprav se je sodilo, da bo treba za to par let. Podjetnikom so bile obljubljene velike nagrade, ako skoncirajo progo čimprej. Izdelana je v 7 mesecih. Proga je dolga 244 vrst, ima 19 tunelov, 189 mostov, 10 viaduktov, 10 postaj. Vsa zgradnja je stala 53.600.000 rubljev ali 219.777 rubljev vsak km, to pa radi velikih zaprek v gorah. Na tej progi bo hodilo na dan 14 parov vojaških vlakov, 2 para osebnih, 4 pari tovornih in 1 par delavskih vlakov. Železniški minister knez Kilhov odide k otvoritvi te proge. Tako bo mogel sedaj dobivati Kuropatkin vse hitro, kar mu bo treba.

Slapi Niagare v nevarnosti. — Amerikanci so se začeli bati, kaj bo s slovečini slapi Niagare, ako jih bodo razne tvrdke tako izkoriščale, kakor v zadnjem času. Bati se je, da slapi ponehajo v taki meri, da izgine ves njihov car. Radi tega pa je ameriški senat sklenil pozvati vlado Združenih držav in Anglije, da napravi zakon, ki bo varoval te največje slape na svetu, da ne izginejo.

Plesne svile od 60 kr. meter in višje, zadnje novosti, franko in colnino presto doposlane v hišo. Bogata izbira vzorcev na zahtevo. **Tovarna svile Henneberg v Curihu.** 4

Zahtevajte

v svoj prid vselej

pristno Kathreinerjevo

Kneippovo sladno kavo

vano v ravnih z varstveno znamko
z pika Kneippa in z imenom
Kathreiner ter se skrbno izogibajte
vseh manj vrednih posnemkov.

Gospode ali kandidatinje

se sprejme

na stanovanje in hrano.

Naslov pové upravništvo.

Na stanovanje in hrano

se sprejmejo

učenci iz nižjih razredov

ali kandidatinje.

Naslov pové upravništvo.

Prva koncesionirana delavnica z motornim obratom za fino mehaniko, fiziko, matematiko, optiko, fino brušenje in poliranje itd. Vpeljava strelododov, brzojavov, lišnih telefonov, plina in vode.

Poprave se izvršujejo hitro in po cen.

Ivan Potočnik & A. Hügel

Gorica, za vojašnico.

Precizijska delavnica predmetov za merjenje.

Bogata zaloga

raznih predmetov za razsvetljavo za plinovo in električno luč.

Posamezni deli za električno, plinovo vodno in parno vpeljavo. Pumpe, železne in kovinske cevi. Zaloga mesarskega orodja, kuhinjskih nožev, brivskih britve, škarij itd.

Razp. siljatev na deželo se izvrši hitro in po cen.

Veliki prazni sodovi iz Srbije

iz hrastovega lesa z železnimi obroči, od 2, 7, 20, 30 do 70 hektolitrov, 6-7 cm debelosti v glavi, v popolnoma dobrem stanju, so na prodaj, kakor tudi kadi različnih velikosti. Natančneje se izve pri gosp. **L. Sternu**, na Franc-Josipovi cesti št. 9.

Andrej Fajt

pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Gus. št. 2.

filijalka v isti ulici št. 20.

Sprejema naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, za nove maše in godove, kolače za birmance, poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke, fino pecivo, fina vina in likerje po zmernih cenah.

Za veliko noč priporoča gorliške pince, potlice itd.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO

Najceneje kupovališče nirsberškega in drobnega blaga ter tkanin, projo in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čuljarje.

Svetilnice. — Rožni veneli. — Mašne knjižice.

Mašna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 2 35-8

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo je sklenilo v skupni seji dne 28. nov. 1902. tako:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4½%. Stalne vloge od 10.000 kron dalje z odpovedjo 1 leta po dogovoru. Rentni davek plačuje pos. sama.

Posojila: na vknjižbe po 5½%, na varščino ali zastavo 6%, na menice 6%. Glavni deleži koncem leta 5½%.

Stanje 31. dec. 1903. (v kronah): Članov 1777 z deleži K = 123.444. — Hranilne vloge 1.416.573.66. — Posojila 1.471.650.42 — Vrednost hiš 162.162.93 (v resnici so vredne več). — Reservni zalog 70.125.85.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Telefon št. 79.

Franc Palik

v Gorici, Nunska ulica 17.

izdeluje po najnovšem sistemu

stiskalne stroje za grozdje in sadje,

vijaki so iz najboljšega jekla, podnožje ali stojala iz vlitiga železa.

Jamči najboljšo in točno postrežbo

Lastni izdelki.

Išče se prodajalko

za c. kr. glavno zalogo tobaka

A. Casagrande v Ajdovščini.

Gorica — Gorica

Klimatično zdravilišče.

Hôtel Südbahn

na Telovadnem trgu, poleg ljudskega vrta. — Hotel prvega reda. — V hotelu in dependanci nad 70 sob in salonov. — Lastna električna razsvetljava. — Električni avtomobil-omnibus k vsem brzovlakom in po potrebi. — Velik park pretežno z eksotičnim rastlinstvom. — Mirna, krasna lega, nič prahu, kakor nalašč za one, ki hočejo prijetno in mirno preživeti nekaj časa v Gorici. — Izborna kuhinja in klet. — V hotelu je obsežna knjižnica.

Edina slovenska

kleparska delavnica

v Gorici

Karol Čufer

ulica Sv. Antona št. 1.

Se toplo priporoča slav. občinstvu v mestu in na deželi za izdelovanje vseh kleparskih izdelkov, kakor cevij za vodo, žlebe za poslopja, kuhinjske priprave itd. Prevzame tudi vsako popravo po zmernih cenah. Zagotavlja točno postrežbo in pošteno delo.

Izdeluje tudi zlate napise za trgovine.

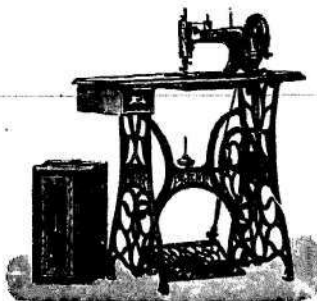
Karol Draščik,
pekovski mojster in sladčičar
v Gorici na Kornu št. 3.
Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za
birmance, torte i. t. d.
Priporoča se slavnemu občinstvu za
mnogobrojna naročila ter obljublja solidn.
postrežbo po jako zmernih cenah.

Božjast.

Kdor trpi na božjasti, krčih in drugih
nervoznih boleznih, naj zahteva knjižo o
o teh boleznih. Dobiva se zastoj in
franko v prlv. Schwann-Apoteke,
Frankfurt a. M.

Pfaff-ovi šivalni stroji

so najbolji.

To sliši kupec sicer o vsakem izdelku in od vsakega agenta, ki
navadno niti ne ve kaj je šivalni stroj, in še ne ve kako se upelje
nit v šivalni stroj, tem manj kako isti šiva, toda mi smo po naši
več kot 20-letni poskušaji raznih tovarniških strojev se prepričali,
da so res **Pfaffovi** šivalni stroji najbolj trpežni, ter se uverili da se
ne dela z nobenim drugim strojem tako natančno kot s **Pfaffom**.
Pfaffovi šivalni stroji delajo celo po 10-letni dobi še vedno
brezšumno.
Pfaffovi šivalni stroji so neprekosljivi za domačo rabo in
Pfaffovi šivalni stroji so posebno pripravi za umelno vezenje
Pfaffovi šivalni stroji (recamiranje) ter se poučuje brezplačno.
Pfaffovi šivalni stroji prekosiyo na dobroti vsako tovarno.
Jamči se za 10. let.

Nikar naj se ne zamudi pred nakupom ogledati **Pfaffove** šivalne stroje.
Zaloga **Pfaffovih** šivalnih in drugih strojev v Gorici via Municipio št. 1
SAUNIG & DEKLEVA.
Popravljalnica šivalnih strojev, dvokoles Nunska ulica 14

Anton Ivanov Pečenko - Gorica

Velika zaloga

pristnih belih in črnih vin iz lastnih
in drugih priznanih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po
železnici na vse kraje avstro-ogerske
monarhije v sodih od 56 l naprej. Na
zahtevo pošilja tudi uzorce.

Zaloga piva

„**Delniško društvo združenih pivovaren** **Zaloe-Laški Trg** in **plaznjakega piva** „**prazdroj**“ iz sloveče češke „**Mišanske pivovarne**“.

Zaloga ledu, karerega se oddaja
le na dobelo od 100 kg naprej.

Cene zmerno. Postrežba poštna in točna.

Hočete dolgo živeti

in se radoviti svojega zdravja! Da pa to dosežete, morate skrbeti za zdrav želodec in za urejeno prebavo.
Vsakemu, kdor si je pokvaril ali pa prehladil želodec z neprebavljivimi, prevročimi ali premrznjenimi jedmi, pomaga gotovo

Germanova življenska esenca,

katera se da vspešno upor. bljati pri: pomanjkanju teka, oslabelem želodcu, napenjanju kolranu, zgagi, slabostih, glavobolu, omotici, krčih, zaprtosti in zapečenosti, hemoroidah (zlata žila.) Po preobili obeh, posebno po mastnih in težko prebavljivih jedilih, odstrani omenjena esenca pritisk in bolečino, pospešuje tek, v sled česar pripomore v veliki meri k vzdrževanju in hranitvi telesa. S tem da izloča vse po- kvarj. de sokove iz telesa, čisti tudi našo kri in ima med vsemi enak mi sredstva prednost radi svoje alga- lutne neškodljivosti tudi po dolgotrajni uporabi, ker je pripravljena iz najfinjših in najboljših rastlinskih sokov, ker ima prijeten grenkoaromatičen okus tako, da jo radi zauživajo celo občutljive osebe, ženske in otroci.
Germanova življenska esenca naj bi ne manjkala kot pravo ljudsko in domače sredstvo v nobeni hiši, ker nas obva uje večkrat restih boleznih tam, kjer nimamo kaj p. i. rokah zdravniške pomoči. Pri ku- povanju zahtevaj vedno „**Germanovo življensko esenco**“ iz lekarn „**Pri črnem orlu**“, v **Belovaru**, ker je še polno sredstev z en kim imenom toda nikakor ne z isto vrednostjo. Kot znamenje pristnosti gos- vsaka steklenica zavita v zelenem kartonu polni ime firme: **lekarna „Pri črnem orlu“ K. German** **Belovaru** (Hrvaško), kamor naj se pošljajo tudi vsa poštna naročila. Cena steklenici je K 1-4, po poš- se pošiljajo najmanj tri steklenice. Za itek stana 40 vinarjev pri poštnem povzetju, pa tudi če se napre- pošlje dotično sveto. Naslovi bodijo toč o pisani. Poja nila na vraščanja, prospekti in navodila k uporabi zastoj, Germanovo življensko esenco priporočam kar n. j. topleje trpečemu človestvu ker sem se prepričal to sebi in tudi na mnogih mojih faranov, ka erim sem iste priporočil, o najboljšem njenem uspehu.
Edmund Medecottl, župnik v Troj tva (Hrvaško).

Steklenici, katere sem naročil, so dobrodojno uplivala name in prošim še za test steklenici.

Peter Gradinar, župnik v pek. Gradec, Zinzendorfasse.

Foročam Vam, da sem poskušaval z različnimi sredstvi, toda nobeno ni imelo istega učinka a name kot **Germanov življenska esenca**.
Andreas Žilek, Sv. ma.

Prošim zopet za osem steklenic življenske e ence, katero hočem priporočati vsem onim, ki bolečajo na želodcu. Čutim, kako se mi vrača vedno bolj zdravje
Polonca Haber v Semirachu pri Peggau

Eksport Mizarska zadruga Eksport

v Gorici - Solkanu

vpisana zadruga z omejenim jamstvom

tovarna s strojevnim obratom na parno in vodno silo
naznanja, da izdeluje

najrazličnejša pohištva
vseh slogov

ter sprejema v delo vsa večja stavbena dela.

Podružnica v Trstu Via di Piazza vecrnia 1. Zastop-
stvo v Spiljetu ter Orljantu.

Cene zmerno, delo lično in solidno.

Sedaj gld. 60

zelo znižane

vozne cene v

Ameriko

Prej gld. 105

Ravno ista

vožnja in po-

strežba

kakor prej

Iz Ljubljane v Novi-York samo gld. 60

s prosto dobro hrano že v Hamburgu

v dežele: Pennsylvanija, Ohio, Illinois, Minnesota, Montana, Californija itd. toliko višje ko-
likor je tarlna cena po ameriški železnici; s priznano najboljšimi parniki družbe

Hamburg - Amerika Linie

Kdor je odločen potovati in da se mu dober prostor preskrbi, naj pošlje 20 kron
are na moj naslov:

Fr. Seunig - Ljubljana, Dunajska cesta 31.

Christofle & Co.

c. in kr. dvorni založniki

Heinrichhof Dunaj I. Opern Ring 5.

Težko posrebrnjeno

namizno orodje in posodje vseh vrst

(žlice, vilice, noži itd.)

Pripoznanji najboljši izdelki izredne trpežnosti.

Največja izbira najlepših modelov.

Ilustrovan cenik na zahtevanje.

Vsi Christoflovi izdelki imajo v jamstvo svoje iz-
virnosti vtisneno gornjo varnostno znamko in ime
Christofle.

Št. 1046.

Kanalizacija v Vipavi.

Daje se na znanje, da se bode gradil v zgornjem delu vipav-
skega trga ob cesti še to jesen nov kanal za odpeljavo cestne vode.
— Delo, katero se odda dne 4. septembra t. l. popoldne ob 3. uri
v Vipavi v občinski pisarni potom zmanjševalne dražbe, je cenjeno
na **5000 K** (pettisoč). Tozadevni načrt in podrobni proračun le-
žita pri podpisnem županstvu na vpogled.

Županstvo Vipava, dne 24. avgusta 1903.

Župan:

A. Hrovatin.

Zahtevajte pri nakupu Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „JELEN“.

Ono je zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi. Pere izvrstno. Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilo
neškodljivo milo naj dobro pazi da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Georg Schicht Aussig a. E. — Največja tovarna te vrste na evropskem ozemlju!

— Zastopnik: **Umberto Bozzini** — Gorica, Stolna ulica št. 9. —

Varstvena znamka.

Dobiva se povsod!